

Corona og det byggede miljø

Spørgeskemaundersøgelse foretaget af Kantar Gallup i april 2021
for Videncentret Bolius og Realdania

Introduktion

Undersøgelsen ”**Corona og det byggede miljø**” giver et indblik i danskernes syn på deres livskvalitet og boligforhold i forbindelse med corona-krisen baseret på helt friske data.

- Baggrunden er vores nysgerrighed for hvordan, corona-krisen har påvirket den måde vi bor, arbejder og lever på.
- ”Corona og det byggede miljø” er en del af en større publikation med titlen **Danskerne i det byggede miljø**, som Videncentret Bolius og Realdania udgiver og som i år forventes at udkomme i juni 2021.
- Undersøgelsen er gennemført hvert år siden 2016 med svar fra godt 7.000 danskere årligt.

Om undersøgelsen

Undersøgelsen er baseret på i alt 7.128 nationalt repræsentative interviews blandt personer i den danske befolkning over 25 år.

Data er indsamlet i perioden fra den 8. marts til den 4. april 2021 af Kantar Gallup vha. CAWI (Computer Assisted Web Interviews).

Data er vejet på køn, alder, region og uddannelse ud fra Danmarks Statistik.

Har du spørgsmål til analysen, er du velkommen til at kontakte en af følgende:

Henrik Mahncke
Analysechef, Realdania
hma@realdania

Henrik Sonne
Senioranalytiker, Bolius
hso@bolius.dk

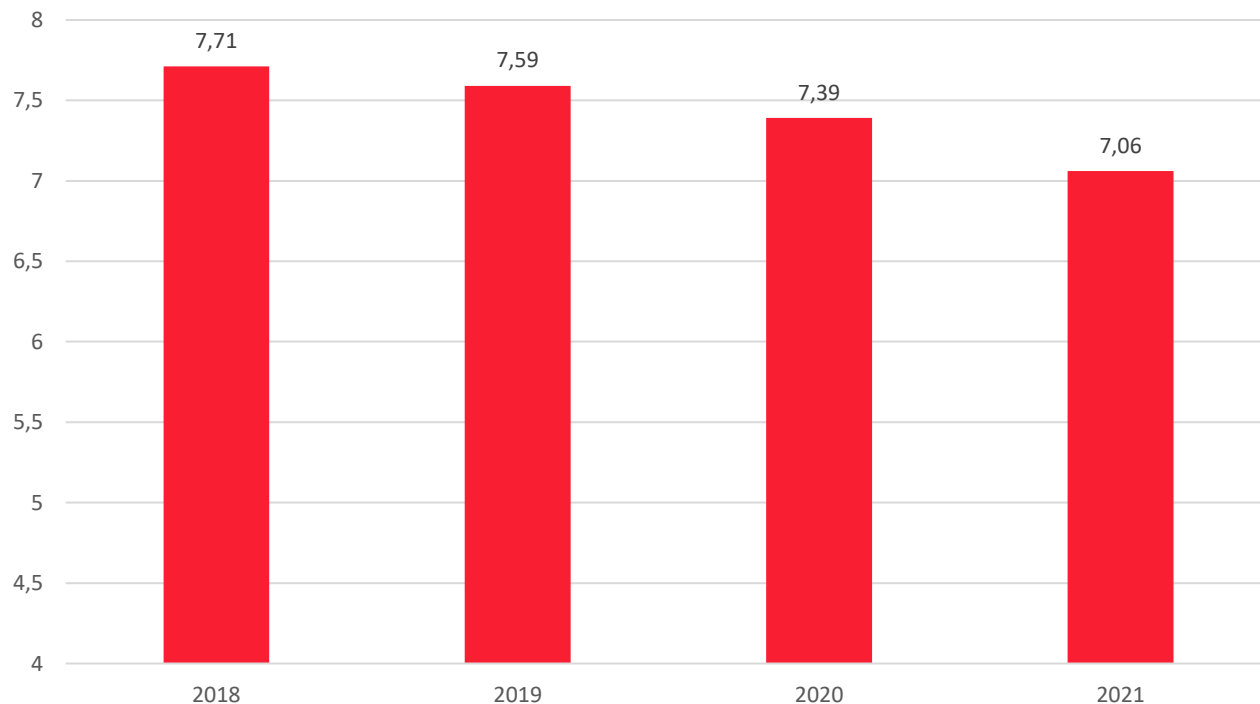
Resumé

- 7 ud af 10 danskere oplever, at corona har påvirket deres livskvalitet. Flest i negativ retning (44,0%), mens 26,3% finder, at corona har medført positive forandringer
- Samlet set er danskernes livskvalitet dog faldet betydeligt under corona-krisen
- Særligt i Hovedstaden og i de store byer med over 50.000 indbyggere har corona-krisen ramt hårdt
- Ikke mindst melder danskere bosat i lejligheder i etageejendomme om lavere oplevet livskvalitet
- Modsat hvad man kunne forvente finder vi ikke, at gårdmiljøer og altaner har nogen særlig betydning for oplevelsen af corona for danskere bosat i lejligheder
- Danskerne oplever ligeledes, at deres sociale relationer er blevet dårligere. Særligt de 50-69 årige har oplevet et stort tab gennem det seneste år
- Corona-krisen har også påvirket vores naboskab, hvor hver tredje dansker har reduceret nabokontakten eller helt undladt at se naboerne
- Corona-krisen har ændret vores syn på egen bolig. Særligt i forstadskommunerne finder vi mange danskere, der er blevet gladere for deres bolig, mens andelen, der er blevet mindre glad for deres bolig er størst i København og andre storbykommuner
- Boligstørrelsen har afgørende betydning under corona-krisen. Det er særligt danskere i små boliger, der er blevet mindre glade for deres boliger
- Samtidig mener et betydeligt flertal af danskerne, at de små byer og landdistrikterne er blevet styrket af corona-krisen og at det er på bekostning af byerne
- I Hovedstadsområdet overvejer 10% at flytte længere væk pga. at nedlukningen har medført bedre digitale arbejdsmuligheder. De tre kommuner, hvor flest overvejer at flytte længere væk er Hørsholm (17,5%), Gentofte (17,4%) og Frederiksberg (14,4%)
- Det er særligt unge mennesker, som også oftere arbejder digitalt end ældre generationer, der overvejer at flytte længere væk fra deres arbejdsplads
- Hver anden dansker har sat gang i større og mindre ombygninger af deres bolig som direkte følge af corona-krisen.
- Særligt dem, der har haft hjemmearbejde, og de yngre generationer, har været aktive med byggeprojekter

Livskvalitet og corona

Danskernes oplevede livskvalitet over tid

Danskernes oplevede livskvalitet
(Gennemsnit på skala fra 0-10)

Note: "Alt i alt hvor tilfreds er du med tilværelsen for tiden?"
Base: 7.128 (2021)

- Danskernes oplevede livskvalitet er aftaget i løbet af de seneste fire år
- Oplevet livskvalitet afdækkes ved at spørge til, hvor tilfredse danskerne er med livet. Det handler således i tråd med forskningen inden for "subjective wellbeing" ikke om "lykke-følelse" her-og-nu, men mere om en betragtning på tilfredsheden med livet generelt.
- I 2020 blev data indsamlet i marts lige omkring første corona-relaterede nedlukning, hvilket kan forklare faldet fra 2019
- I 2021 er faldet endnu kraftigere, hvilket kan skyldes corona-krisen.

Oplevet livskvalitet over tid – fordelt på regioner

Alt i alt, hvor tilfreds vil du sige, at du er med tilværelsen for tiden
(tal som gennemsnit på en skala fra 0-10, hvor 10 er mest tilfreds)

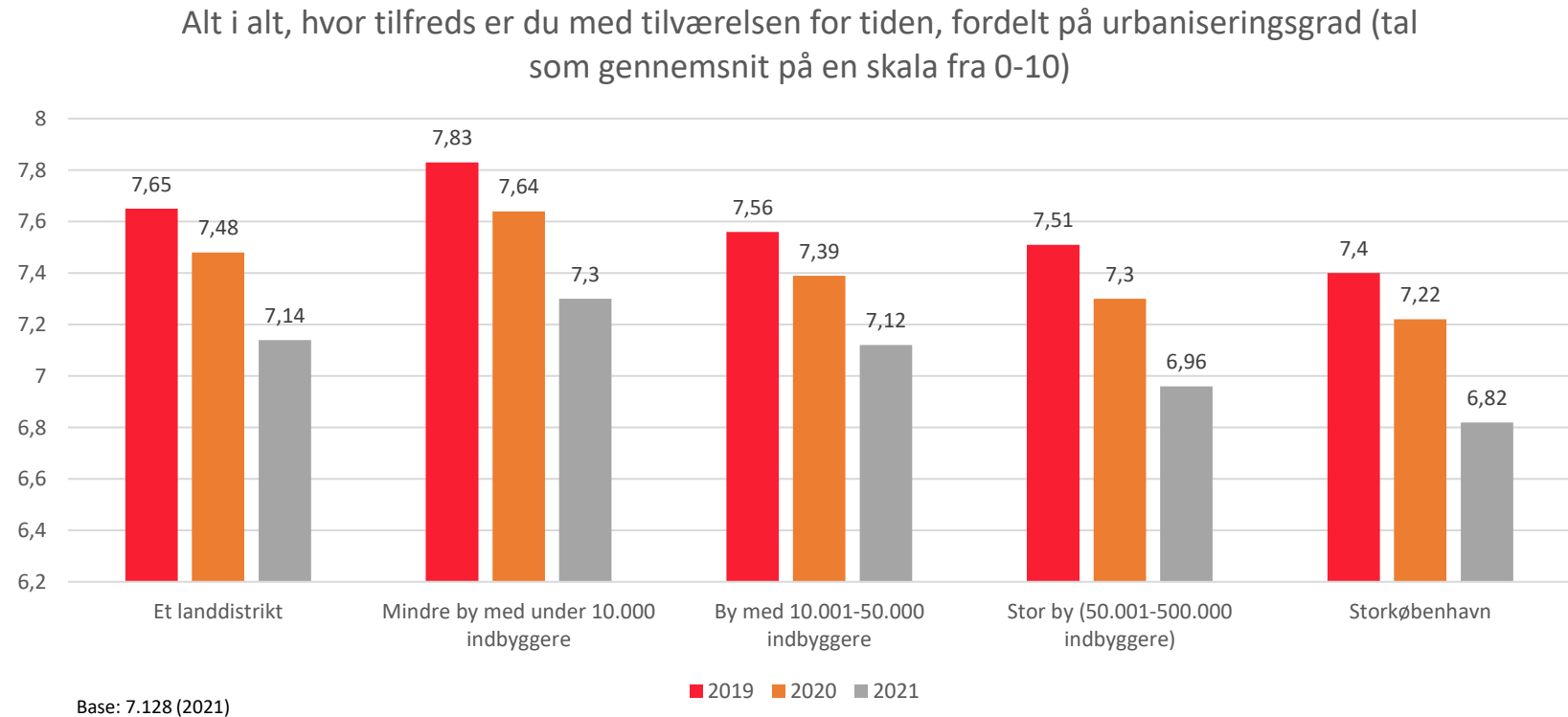

Base: 7.128 (2021)

- Nedgangen i oplevet livskvalitet over tid er særlig stor i Hovedstadsregionen, Sjælland og Midtjylland
- Den højeste oplevede livskvalitet finder vi i Region Syddanmark (7,21) og i Region Nordjylland (7,19)

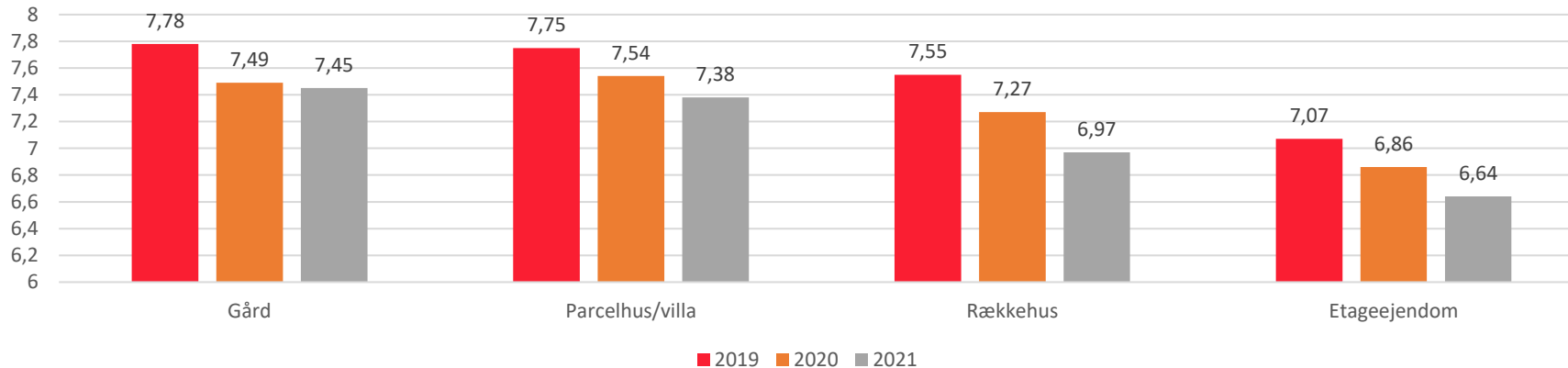
Oplevet livskvalitet over tid – fordelt på urbaniseringsgrad

- Livskvaliteten i Danmark er højest i de mindre byer. Det var tilfældet både før og under corona-krisen
- Livskvaliteten er faldet generelt uanset urbaniseringsgrad, men den er faldet mindst i byer med 10.000-50.000 indbyggere (-0,27 point) og mest i Storkøbenhavn (-0,4 point)

Oplevet livskvalitet over tid – fordelt på boligform

Alt i alt, hvor tilfreds er du med tilværelsen for tiden, fordelt på boligform
(tal som gennemsnit på en skala fra 0-10)

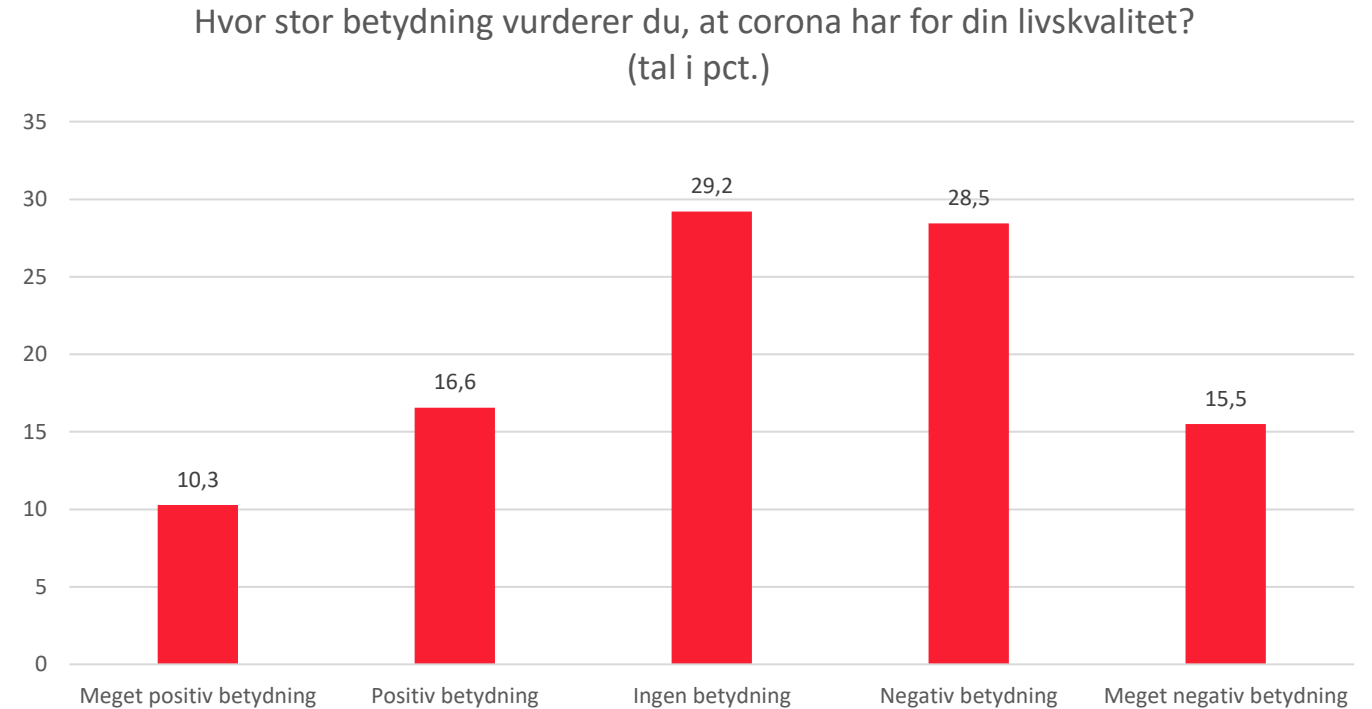

Base: 7.128 (2021)

- Livskvaliteten i Danmark er højest blandt folk bosiddende i eget hus eller på en gård, mens den er lavest hos danskerne bosiddende i etageejendom.
- Særligt danskere bosat i rækkehuse og etageejendomme har oplevet faldende livskvalitet under corona-krisen.

Oplevet livskvalitet under corona-krise

- 7 ud af 10 danskere oplever, at corona-krise har påvirket deres livskvalitet
- Knap halvdelen af danskerne oplever, at corona-krise har haft negativ effekt på deres livskvalitet (44%)
- Hver fjerde dansker oplever, at corona har haft positiv betydning for livskvaliteten (26,3%)

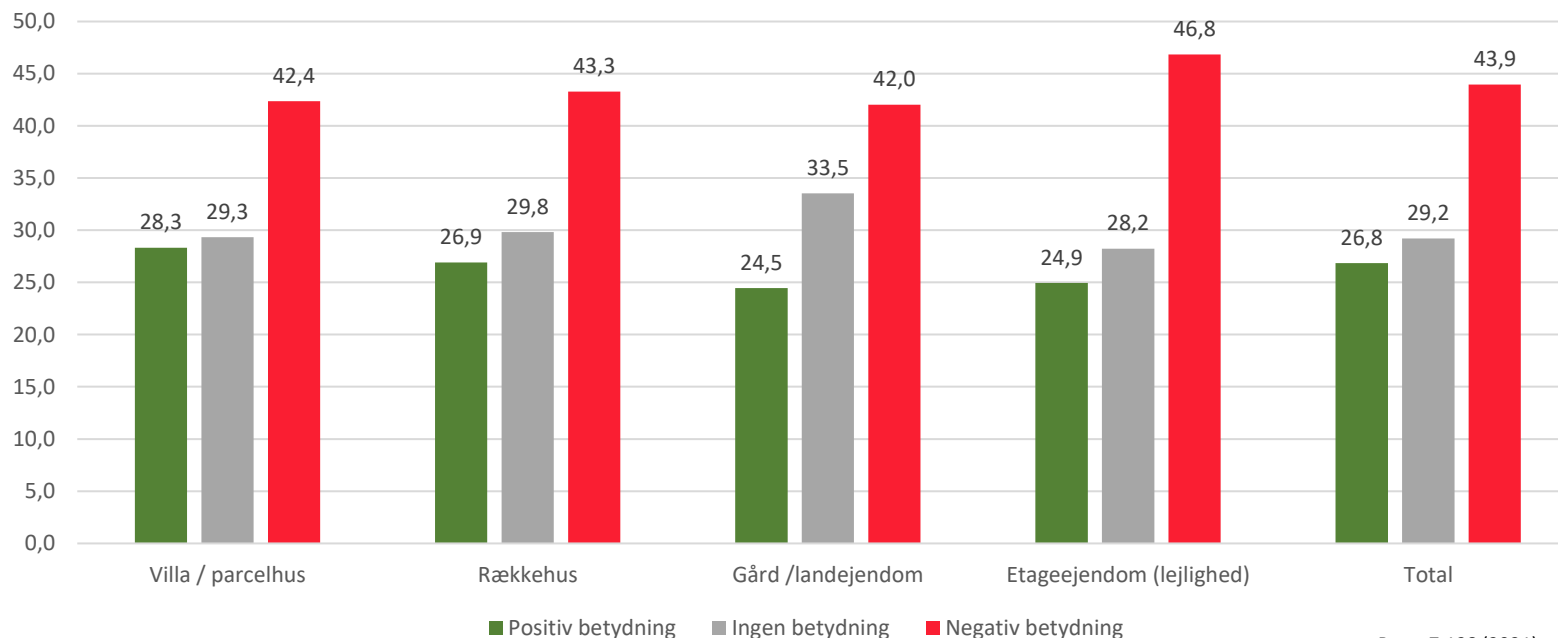

Base: 7.128 (2021)

Oplevet livskvalitet under corona-krisen - boligform

- Ser vi på corona-krisens betydning for oplevet livskvalitet, påvirker den bredt uanset boligform
- Der er en lille tendens til, at flere i hus og villa oplever positive effekter af corona-krisen
- Mens flest bosat i lejligheder oplever, at corona-krisen har haft negativ effekt

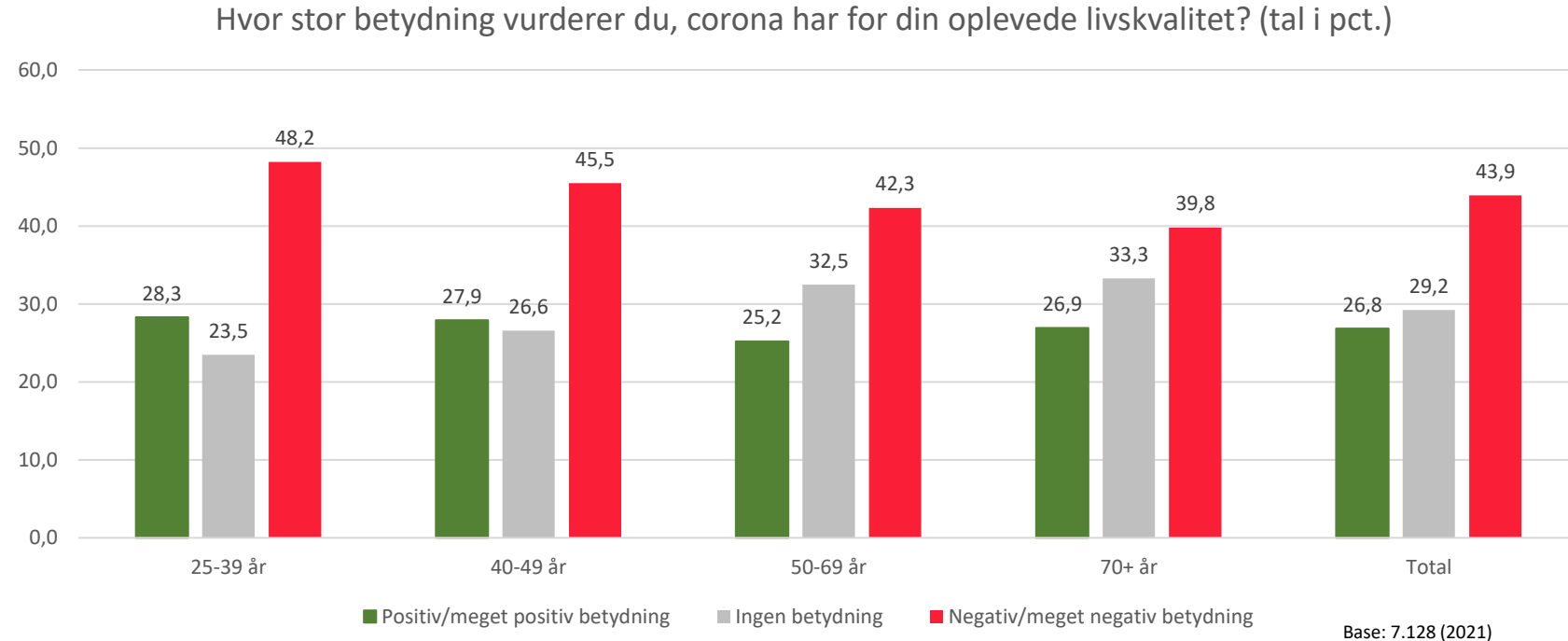
Hvilken betydning har corona har for din oplevede livskvalitet? (tal i pct.)

Base: 7.128 (2021)

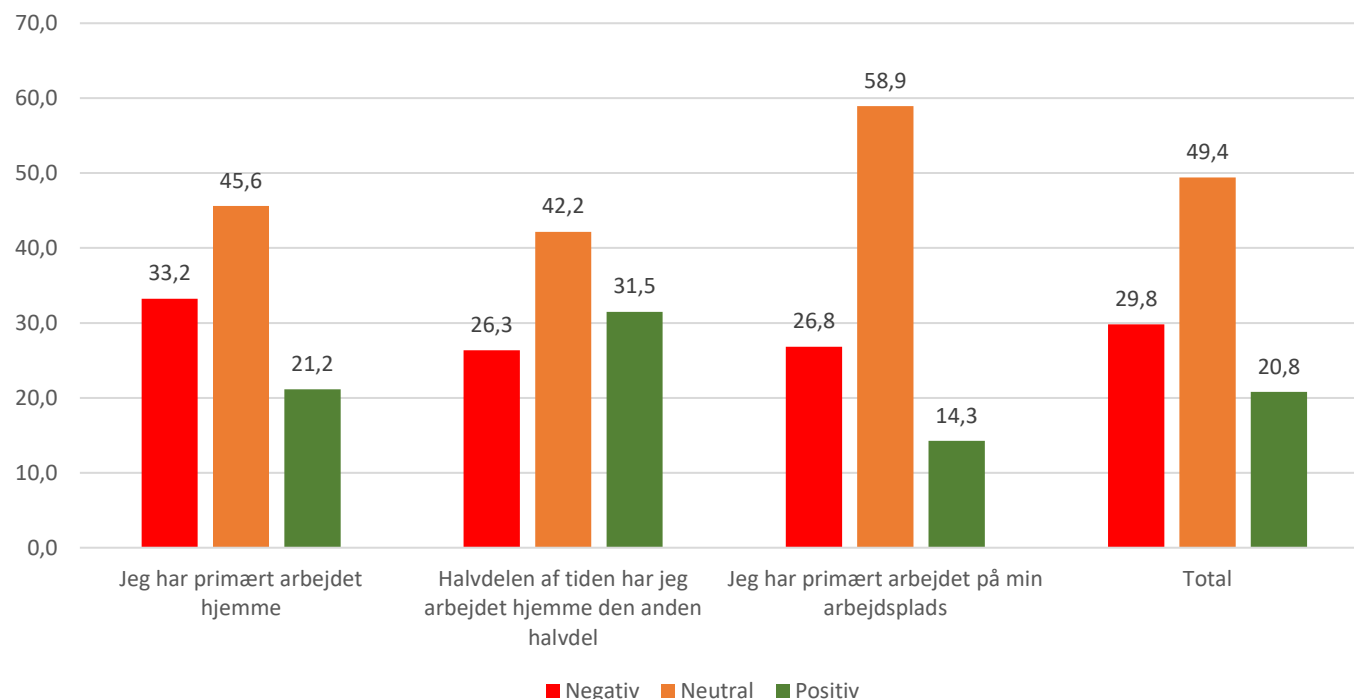
Oplevet livskvalitet under corona-krisen - alder

- Corona-krisen påvirker oplevet livskvalitet bredt uanset alder.
- Der er dog en lille tendens til at flere i yngre (25-39 årige) er påvirket af corona. Flest i negativ retning, men overraskende nok også flest i positiv retning.

Coronas påvirkning på livskvalitet, når man har en partner, der arbejder hjemme hele tiden eller halvdelen af tiden

Hvor stor betydning vurderer du, corona har for din oplevede livskvalitet? (tal i pct.)

- Hos de personer, der har en partner, der arbejder hjemme, ses en tendens til, at folk der også selv har arbejdet hjemme vurderer deres livskvalitet til at være blevet påvirket i en positiv retning.
- Hver tredje (31,5%) af de personer, der arbejder hjemme halvdelen af tiden vurderer, at deres livskvalitet er påvirket i en positiv retning. Det gælder kun for knap hver sjette (14,3%) af dem, der primært arbejder på deres arbejdsplads.

Interviewpersonerne er blevet bedt om på en skala fra 0 til 10, hvor 0 er meget negativ betydning og 10 er meget positiv betydning, at tage stilling til, hvor stor betydning corona har haft for deres oplevede livskvalitet.

Svar fra 0-3 er kodet som negativ betydning, 4-6 som neutral og 7-10 som positiv betydning.

I diagrammet er kun medtaget de personer, der har svaret, at de har en partner, der primært arbejder hjemme eller arbejder hjemme halvdelen af tiden.

Base: 1388

Boligen og corona

Corona-krisen ændrer synet på boligen

I hvilken grad føler du, at den nuværende situation med corona har påvirket dit syn på din bolig?

Kommuner med størst andel, der svarer: "Jeg er blevet **mindre glad** for min bolig" (andel i pct.)

1	København	14,1
2	Brøndby	13,6
3	Herlev	13,3
4	Brønderslev	12,5
5	Århus	12,2
6	Frederiksberg	11,8
7	Lyngby-Taarbæk	11,1
8	Aalborg	11,1
9	Slagelse	10,9
10	Randers	10,8
	Lands gennemsnit	6,8

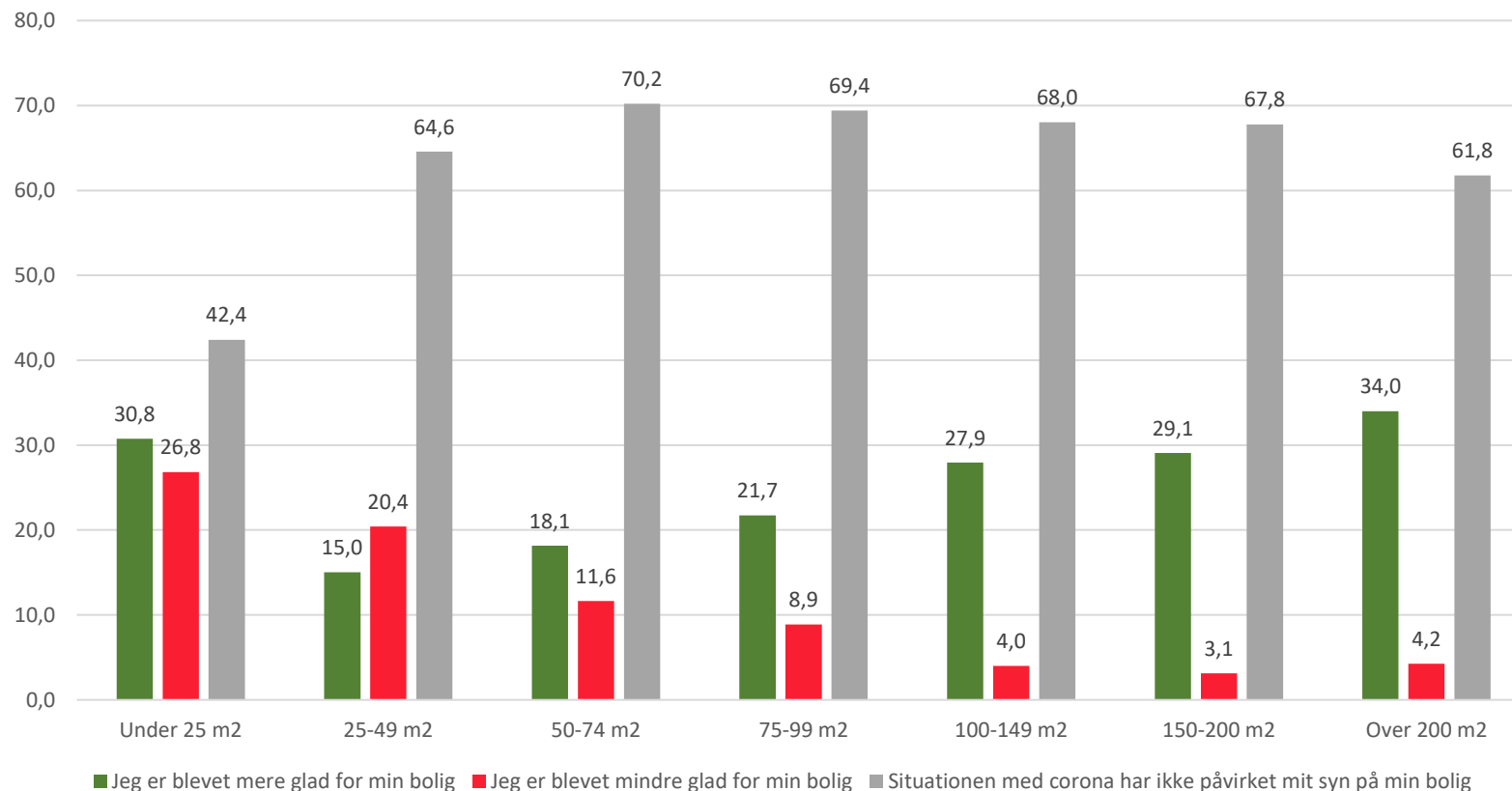
Kommuner med størst andel, der svarer: "Jeg er blevet **mere glad** for min bolig" (andel i pct.)

1	Hørsholm	46,2
2	Glostrup	41,9
3	Rudersdal	39,8
4	Dragør	39,3
5	Ærø	38,3
6	Lemvig	36,6
7	Lejre	36,3
8	Furesø	35,1
9	Hedensted	34,9
10	Greve	34,9
	Lands gennemsnit	25,4

- Corona-krisen har påvirket vores syn på boligen. I gennemsnit er 6,8% af danskerne **blevet mindre glade** for deres boliger.
- Det er i høj grad i storbykommuner, at vi finder den største andel danskere, der er blevet mindre glade for deres bolig med København i spidsen med 14,1%, dvs. at hver syvende københavnere er mindre tilfreds end før corona.
- 25,4% af danskerne er **blevet gladere** for deres bolig. Det er i forstadskommunerne og nogle yderområder, at flest danskere er blevet gladere for deres bolig

Covid-19 og tilfredshed med egen bolig

Corona-krisens påvirkning på oplevelsen af boligen.
(tal i pct.)

- Der ses en tendens til, at jo større bolig, jo mere er danskerne blevet glattere for deres bolig under corona-krisen
- Lidt overraskende er dog at hver tredje i de helt små boliger under 25 m2 også er blevet mere glade for deres bolig

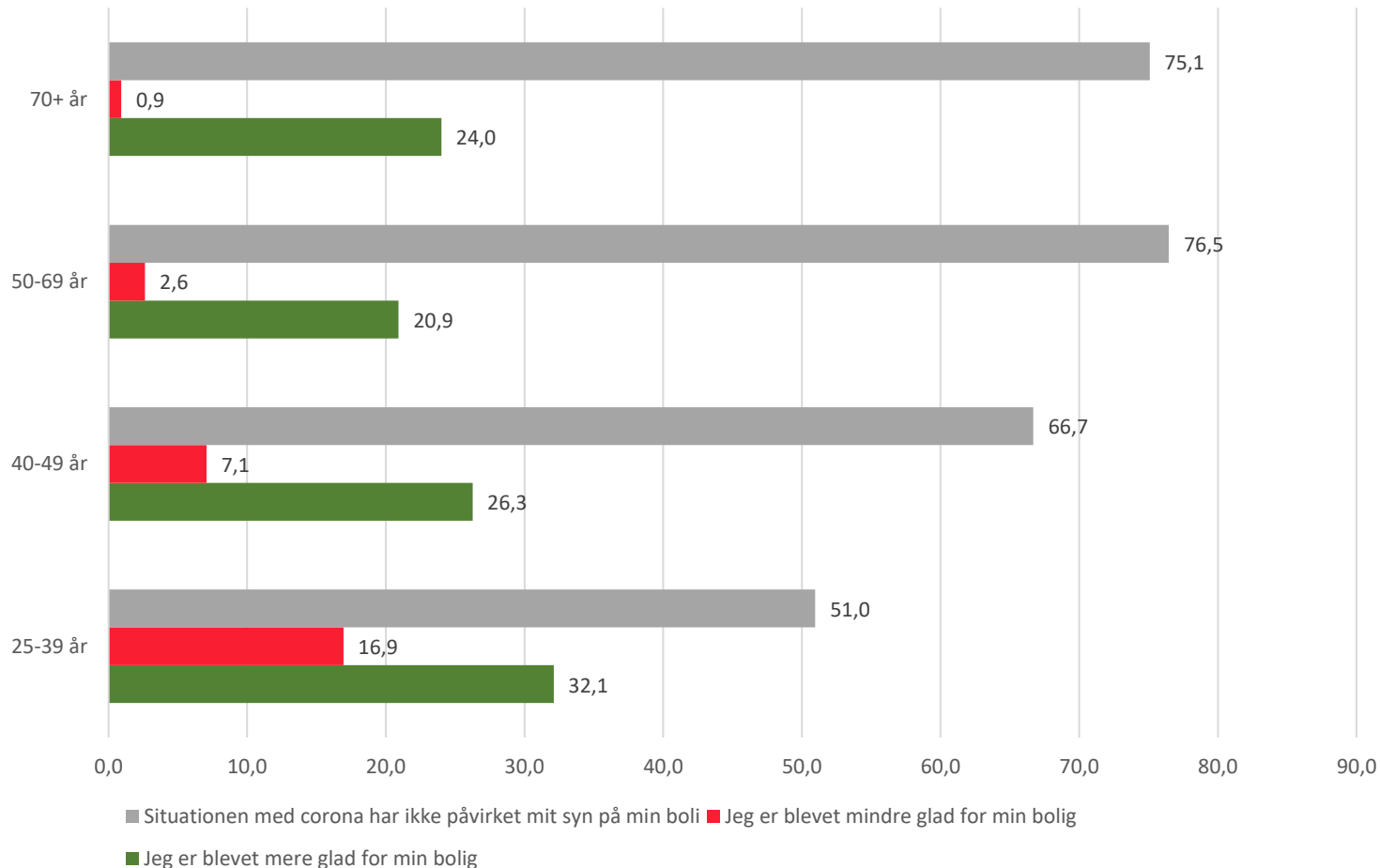
Note: I hvilken grad føler du, at den nuværende situation med corona har påvirket dit syn på din bolig?

66 interviewpersoner svarer, at de ikke ved, hvor stor deres bolig er, og de er derfor ikke taget med i diagrammet.

Base: 7062

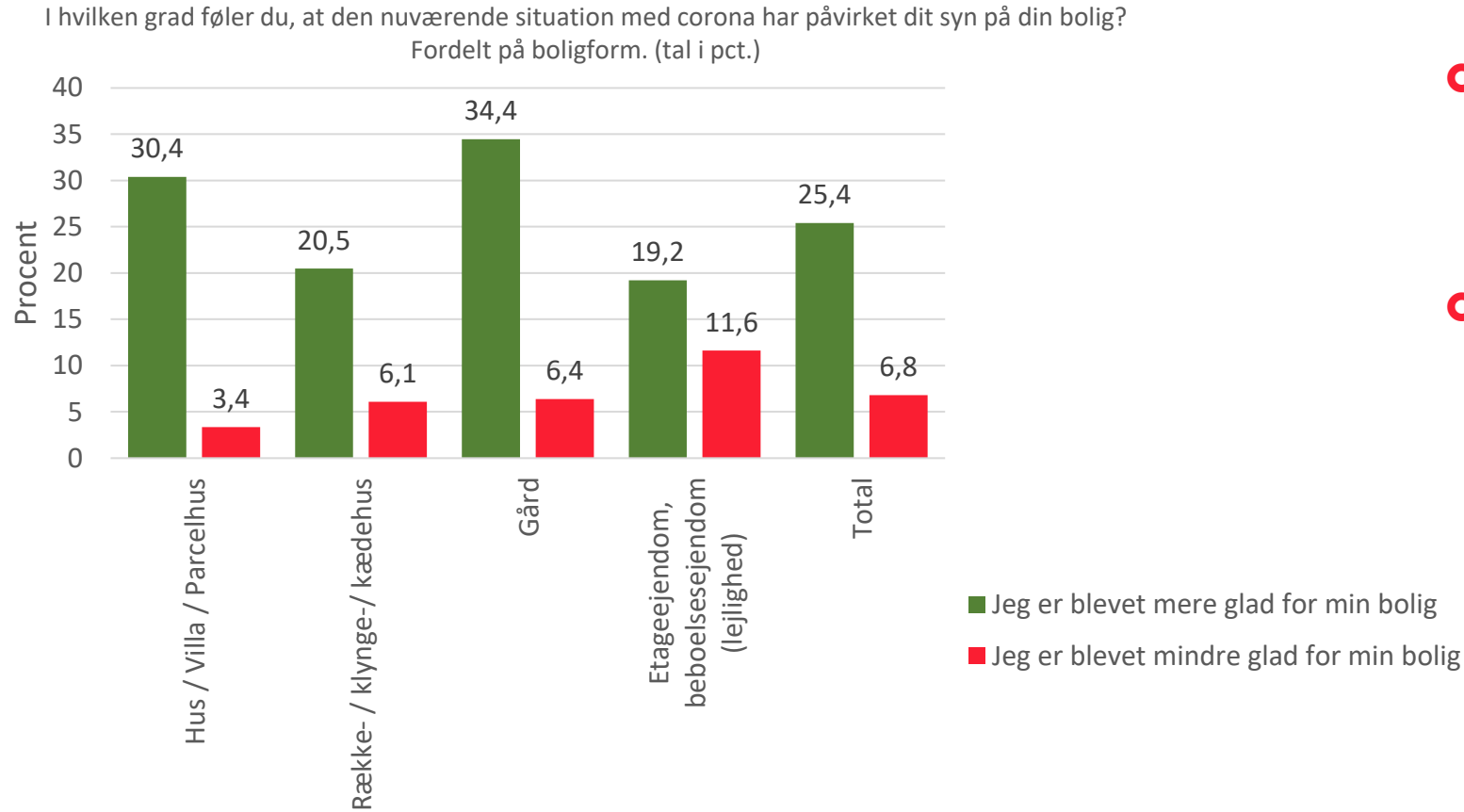
Coronas påvirkning på syn på bolig fordelt på alder

I hvilken grad føler du, at den nuværende situation med corona har påvirket dit syn på din bolig? (tal i pct.)

- Knap halvdelen af de yngre (25-39 årige) har ændret syn på deres bolig som følge af corona-krisen
- 32,1% af de yngre er blevet gladere for deres bolig, mens 16,9% er blevet mindre glad
- For de 50+ er det kun hver fjerde, der har ændret syn på deres bolig som konsekvens af corona og det er primært til det bedre.

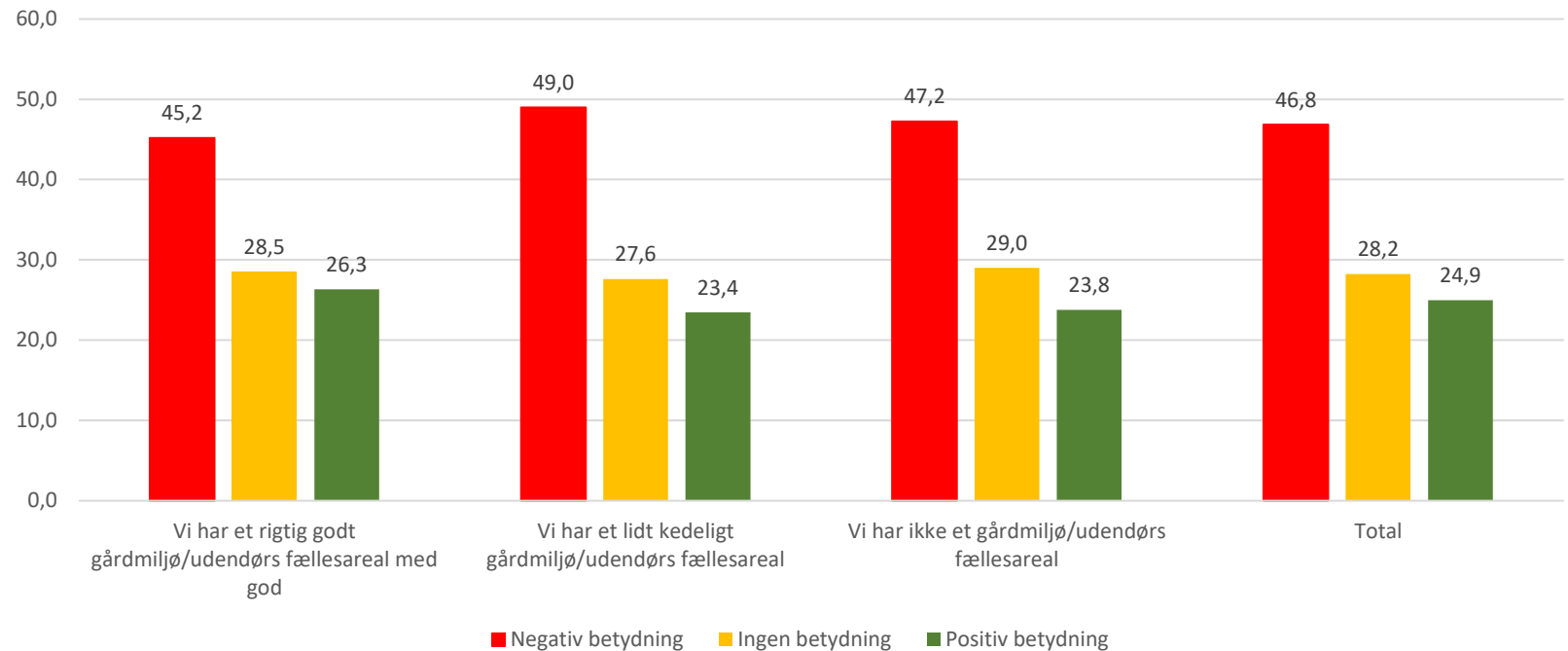
Coronas påvirkning på syn på bolig fordelt på boligform

- Set på boligform er det især dem, der bor i villa/parcelhus (30,4%) og på en gårdejendom (34,4%), der er blevet mere glade for deres bolig,
- Mens en større andel af danskere i etageejendom er blevet mindre glade for deres bolig (11,6%)

Gårdmiljøer og altaners effekt på oplevelsen af corona

Hvor stor betydning vurderer du, corona har for din oplevede livskvalitet?
(respondenter bosat i lejlighed, tal i pct)

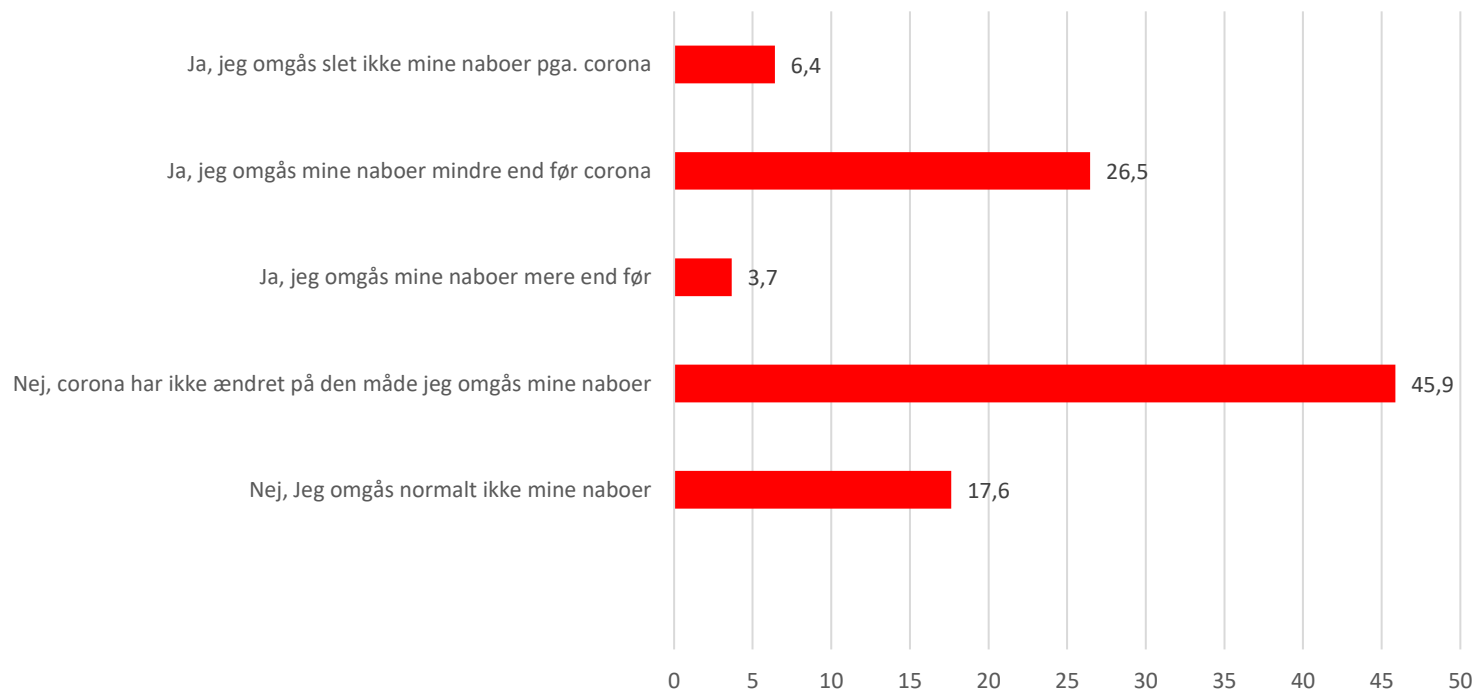

- Ser vi udelukkende på danskere bosat i lejlighed kunne en hypotese være at altaner og grønne gårdmiljøer mindsker corona-krisens negative aspekter
- Der er dog umiddelbart kun en meget lille effekt af gode gårdmiljøer, hvor lidt færre rapporterer om negative betydning af corona
- Tilsvarende gælder det med altaner, der heller ikke har en signifikant effekt på oplevelsen af corona

Hvilken betydning har corona har for din oplevede livskvalitet?	Har du altan?			Total
	Ja, har egen altan	Ja, ejendommen har en fælles altan	Nej	
Negativ betydning	45,2	52,5	49,0	46,8
Neutral (ingen betydning)	28,9	23,9	27,9	28,2
Positiv betydning	25,9	23,6	23,1	24,9

Covid-19 og naborelationer

Har corona ændret den måde du omgås dine naboer? (tal i pct.)

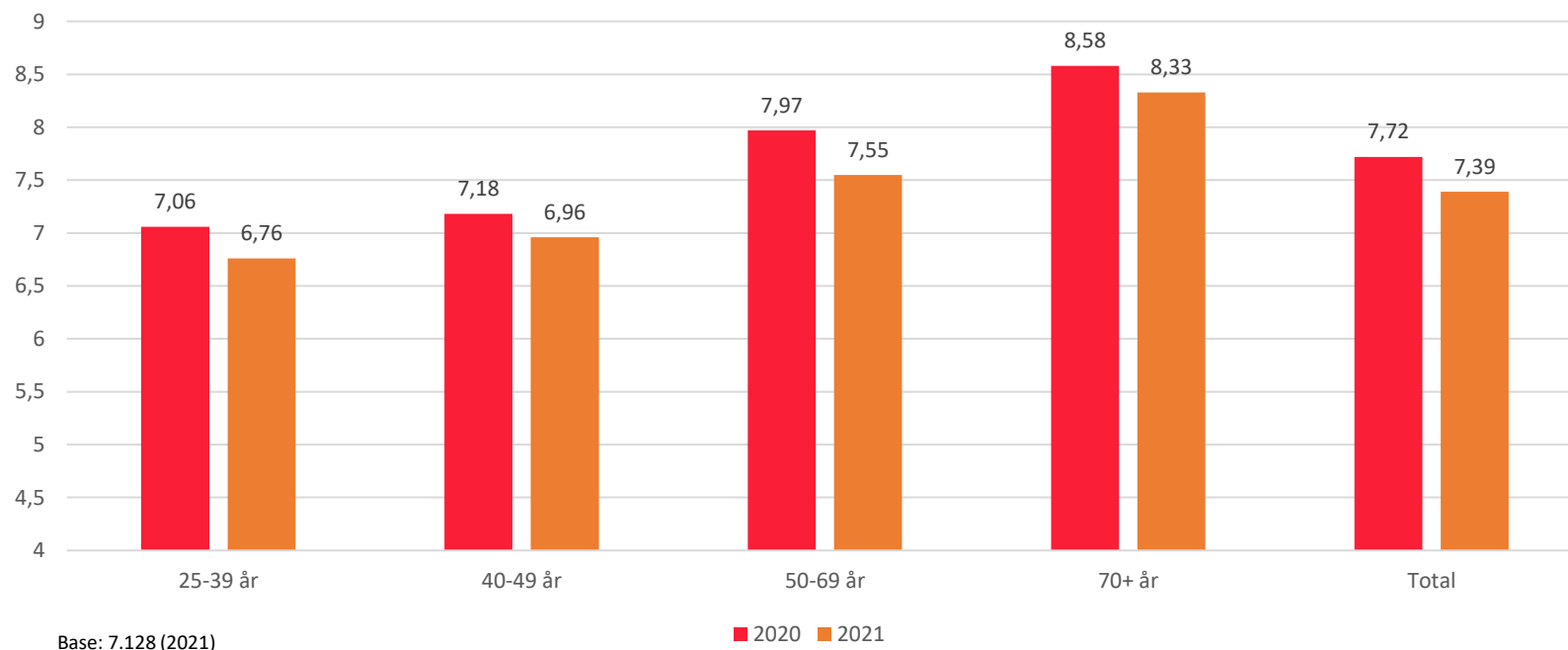

Base: 7.128

- For hver tredje dansker (32,9%) har corona betydet mindre kontakt med naboerne
- En lille andel (3,7%) har oplevet at corona-krisen har medført at de omgås mere med naboerne.
- 63,5% af danskerne har uændret kontakt med deres naboer.

- Mange studier af livskvalitet bekræfter at sociale relationer spiller en meget vigtig rolle
- Fra marts 2020 til marts 2021 ser vi et betydeligt fald i danskernes vurdering af deres sociale relationer fra 7,72 til 7,39
- Det generelle billede er, at de sociale relationer vurderes mere positive jo ældre vi bliver. Men fra 2020 til 2021 ser vi det største fald i aldersgruppen 50-69 år.

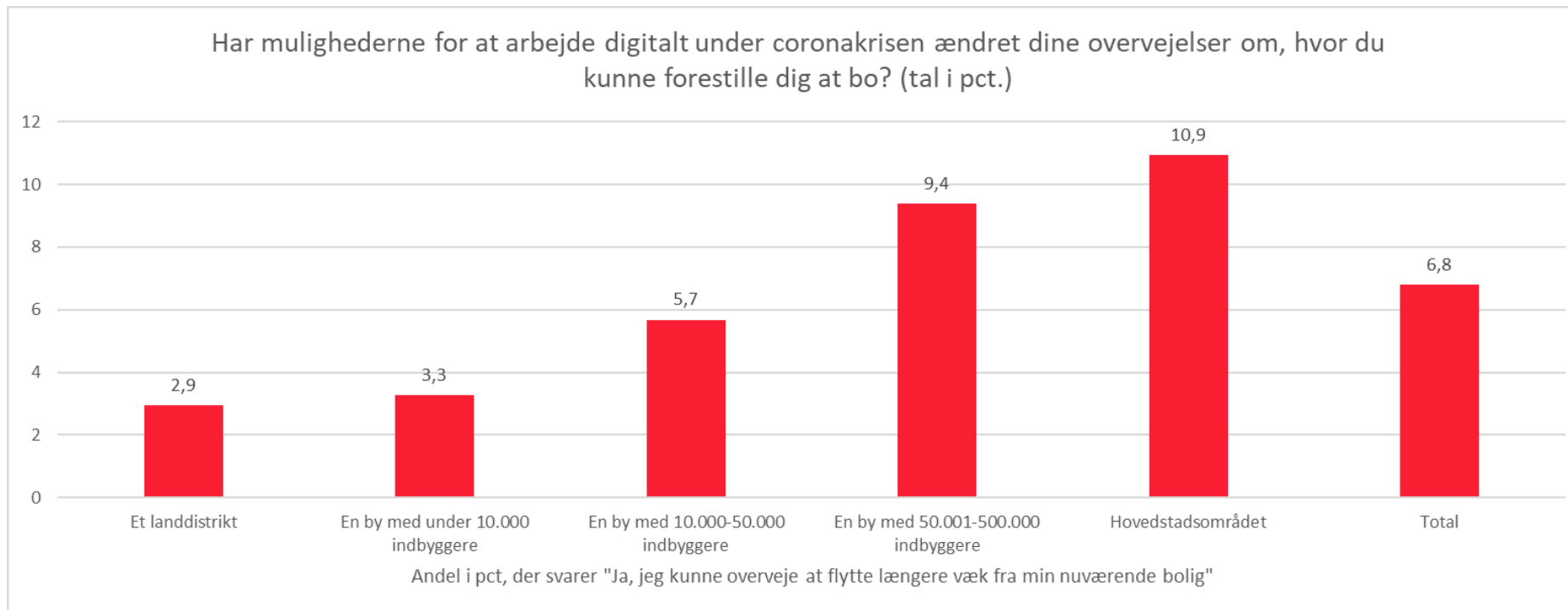
Tilfredshed med sociale relationer, fordelt på alder
(tal som gennemsnit af en skala fra 0-10)

Boligens beliggenhed

By og land

Nye måder at arbejde og bo på

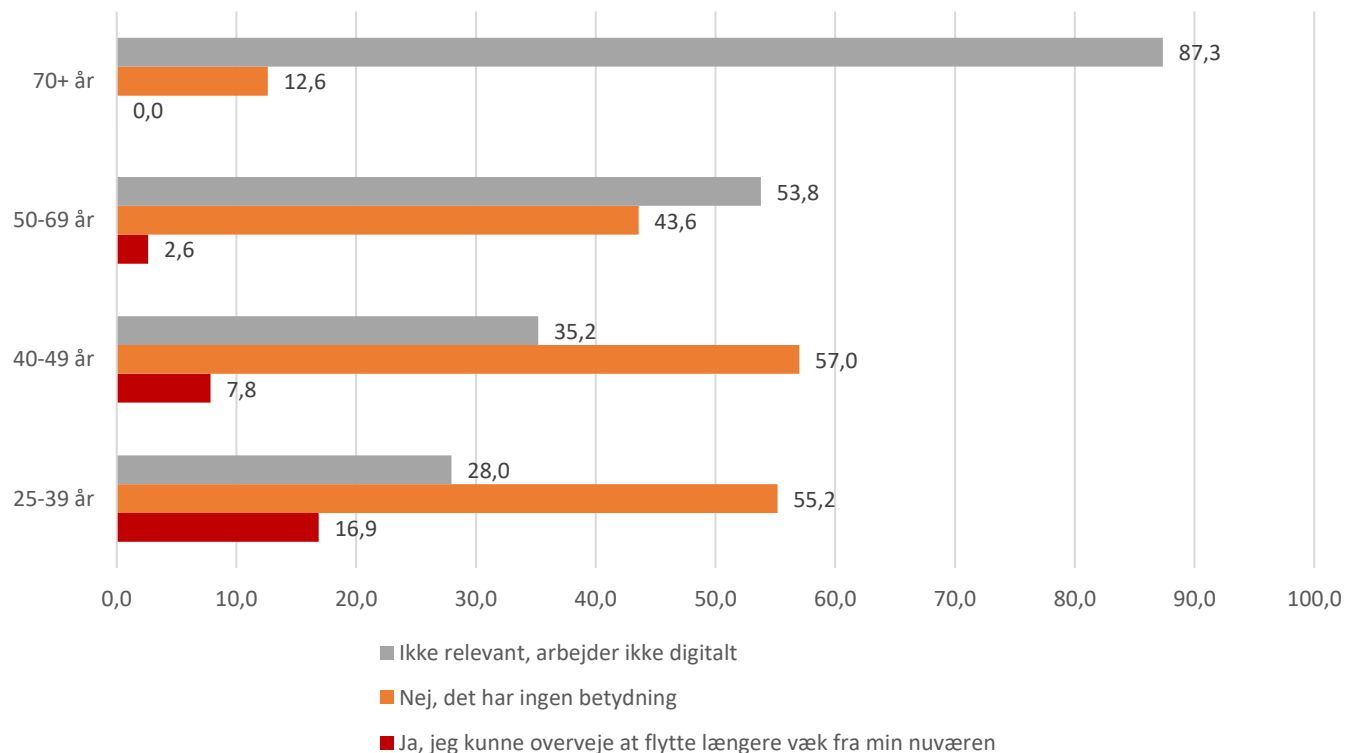

Base: 7.128

- Ca. 1 ud af 15 voksne dansker (6,8%), overvejer at flytte længere væk pba. af de digitale arbejdsmuligheder, som corona-krisen har givet.
- I Hovedstadsområdet er det 10,9%, der overvejer at flytte, hvilket er det samme billede, vi også finder i andre større byer (9,4%).
- De kommuner, hvor flest overvejer at flytte længere væk er: Hørsholm (17,5%), Gentofte (17,4%), Frederiksberg (15,5%), Ballerup (14,4%), Haderslev (13,4%) og København (12,3%)

Overvejelser om, hvor man vil bo - fordelt på alder

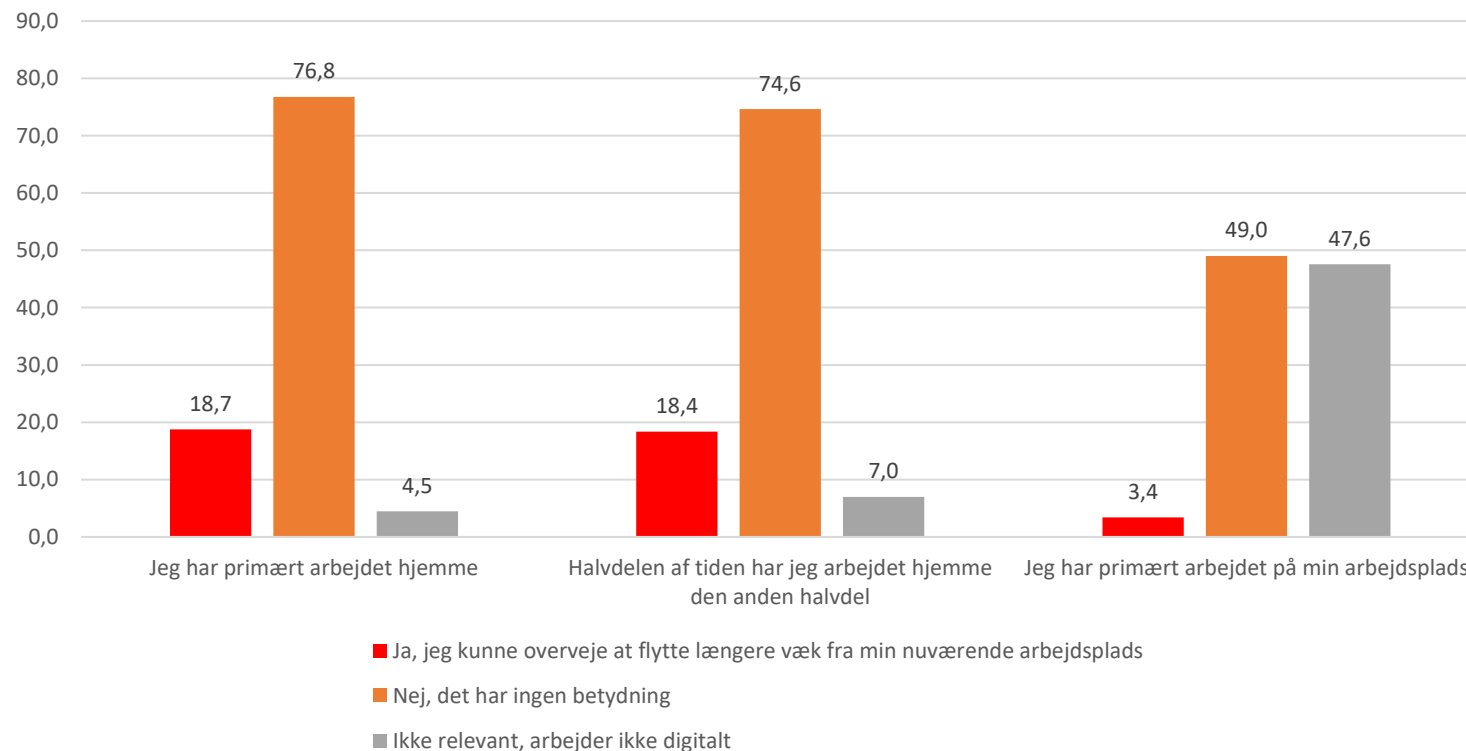
Har mulighederne for at arbejde digitalt ændret dine overvejelser om, hvor du kunne forestille dig at bo? (tal i pct.)

- Det er blandt de unge (25-39 år), at vi finder den største andel, som kunne overveje at flytte længere væk fra den nuværende bolig (16,9%)
- Blandt seniorerne på arbejdsmarkedet (de 50-69 årige) er det 2,6%, der overvejer at flytte længere væk som følge af nye og bedre muligheder for at arbejde mere digitalt.

Hjemmearbejde giver overvejelser om at flytte

Har mulighederne for at arbejde digitalt ændret dine overvejelser, om hvor du kunne forestille dig at bo? (tal i pct.)

- Hjemmearbejde har fået folk til at ændre overvejelser om, hvor de kunne forestille sig at bo.
- Blandt dem, der har arbejdet hjemme enten hele tiden eller halvdelen af tiden under corona har næsten hver femte ændret deres overvejelser om, hvor de kunne forestille sig at bo.
- Det gælder kun for godt 3% af dem, der har arbejdet på deres arbejdsplads.

3144 personer (44%) har svaret "ikke relevant" til "har du i løbet af det seneste år arbejdet hjemme pga. corona?". De er ikke medtaget i diagrammet.

Base: 3984

Mere attraktivt at bo på landet

- Mange medier har fortalt historier om danskere, der flytter på landet. Undersøgelsen bekræfter, at en stor del af danskerne vurderer, at de små byer på landet er blevet mere attraktive
- Ser vi udelukkende på de mest mobile aldersgrupper i undersøgelsen, dvs. de 25-49 årige, så er 49,7% enige i at corona-krisen har gjort det mere attraktivt at bo i de små byer/på landet, mens kun 12,5% er uenige.
- Det gælder i høj grad i Ø-kommuner, som Fanø og Ærø, men det gælder også for en række kommuner rundt om København
- Ser vi kun på de 4 største byer i Danmark er der også en betydelig andel (41,4-52,6%), der mener, at corona-krisen har gjort det mere attraktivt at bo på landet

"Hvor enig/uenig er du i at corona-krisen har gjort det mere attraktivt at bo i små byer eller på landet" (25-49 årige)

	Helt enig/enig	Helt uenig/uenig	Corona har ikke påvirket min vurdering
1 Fanø	100	0,0	0,0
2 Ærø	100	0,0	0,0
3 Odsherred	88,6	0,0	11,4
4 Fredensborg	88,0	0,0	12,0
5 Frederikssund	83,5	0,0	16,5
6 Glostrup	78,4	0,0	21,6
7 Lolland	77,0	0,0	23,0
8 Kerteminde	75,6	0,0	24,4
9 Bornholm	71,6	0,0	28,4
10 Jammerbugt	71,2	0,0	28,8
11 Billund	70,5	0,0	29,5
12 Faxe	70,1	16,1	13,8
13 Rudersdal	69,7	11,3	19,0
14 Stevns	69,5	0,0	30,5
15 Hillerød	69,0	3,1	27,9
49 Aalborg	52,6	12,5	34,9
55 København	49,3	16,4	34,3
70 Odense	44,9	11,3	43,8
81 Århus	41,4	18,2	40,2
Landsgennemsnit	49,7	12,5	37,8

Hver femte finder byen mere attraktiv

- Byerne har været helt forandrede i nedlukningsperioderne under corona-krisen. For hver femte 25-49 årig er byerne blevet mere attraktive (20,8%)
- Det er primært forstadskommuner til Hovedstaden at vi finder de fleste, der er enige i at byen er blevet mere attraktiv ifm. corona
- Omvendt mener 41,3% af de 25-49 årige danskere, at de er helt uenige/uenige i at corona-krisen har gjort det mere attraktivt at bo i byen,
- Ser vi kun på de 4 største byer i Danmark er der et flertal der er uenige i at byen er blevet mere attraktiv. Eksempelvis København, hvor 41% er helt uenige/uenige, mens kun 23,3% er enige. Resten mener ikke at corona flytter på deres opfattelse af byen.

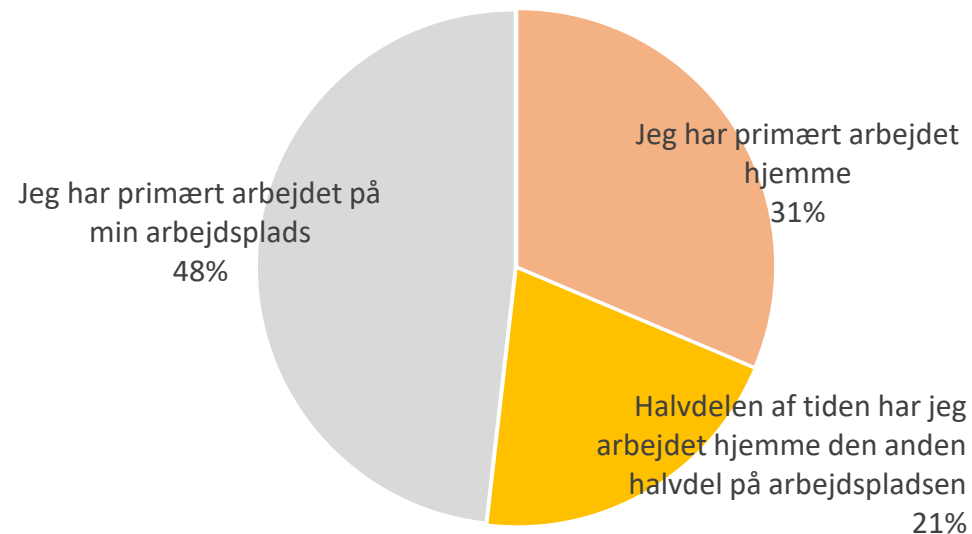
"Hvor enig/uenig er du i at corona-krisen har gjort det mere attraktivt at bo i byen" (25-49 årige)				
		Helt enig/enig	Helt uenig/uenig	Corona har ikke påvirket min vurdering
1	Herlev	50,7	38,8	10,5
2	Furesø	47,9	43,2	8,9
3	Brønderslev	44,0	21,4	34,6
4	Ishøj	40,9	16,9	42,2
5	Hjørring	40,0	30,0	30,0
6	Fredericia	36,0	26,8	37,2
7	Høje-Taastrup	35,9	36,4	27,7
8	Frederikshavn	34,8	18,2	47,0
9	Holstebro	33,1	20,1	46,8
10	Læsø	32,6	34,7	32,6
11	Frederiksberg	31,3	33,2	35,5
12	Norddjurs	31,1	30,5	38,4
13	Randers	30,4	37,6	32,0
14	Guldborgsund	29,8	39,5	30,7
15	Glostrup	29,3	45,4	25,3
22	Aalborg	26,4	34,9	38,7
27	København	23,3	41,0	35,6
28	Århus	23,3	39,9	36,9
39	Odense	19,6	36,0	44,4
	Lands gennemsnit	20,8	41,3	37,9

Boligen som arbejdsplads har medført behov for ombygninger

Hjemmearbejde under corona-krisen

Har du i løbet af det seneste år arbejdet hjemme pga. corona?

- 52% af danskerne svarer, at de enten primært eller halvdelen af tiden har arbejdet hjemme i løbet af det seneste år pga. corona
- En næsten ligeså stor andel, 48%, har primært arbejdet på deres arbejdsplads
- Andelen, der har arbejdet hjemme, er aftagende i takt med at man bevæger sig væk fra tætbefolkede områder

Har du i løbet af det seneste år arbejdet hjemme pga. corona? Fordelt på urbanisering. (Tal i procent)

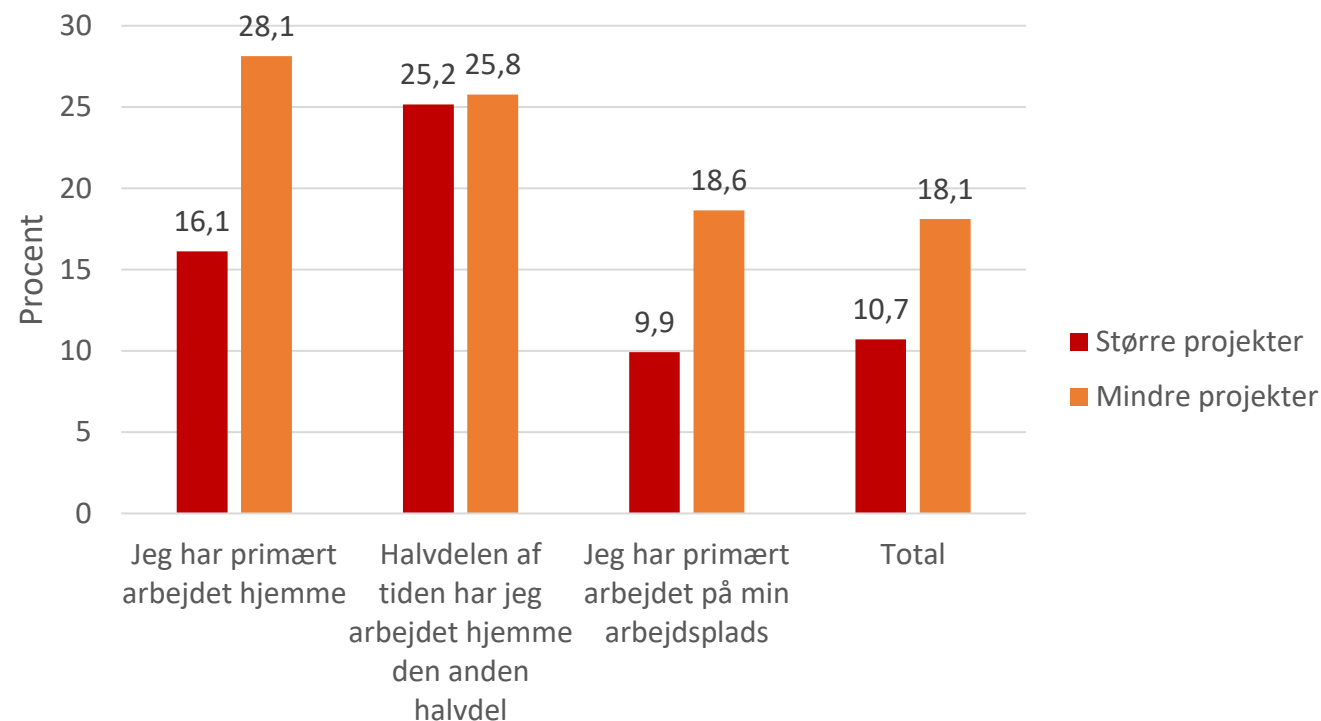
	Et landdistrikt	En by med under 10.000 indbyggere	En by med 10.000-50.000 indbyggere	En by med 50.001-500.000 indbyggere	Hovedstadsområdet
Jeg har primært arbejdet hjemme	23,8	24,9	28,3	35,0	39,1
Halvdelen af tiden har jeg arbejdet hjemme, halvdelen på arbejdspladsen	13,7	17,6	20,5	21,5	24,1
Jeg har primært arbejdet på min arbejdsplads	62,5	57,5	51,2	43,5	36,8

Base: arbejder, n=3.984

Bygge- og haveprojekter under corona-krisen

- Under corona-krisen har 28,8% af danskerne sat gang i projekter i deres primære bolig, som de ellers ikke ville have gjort
- Danskere, der har arbejdet hjemme, har i højere grad sat gang i projekter i deres bolig som konsekvens af corona-krisen

Har du sat gang i projekter i din primære bolig og have, mens der har været corona, som du ellers ikke ville have sat gang i? Fordelt på hvorvidt man har arbejdet hjemme (tal i pct.)

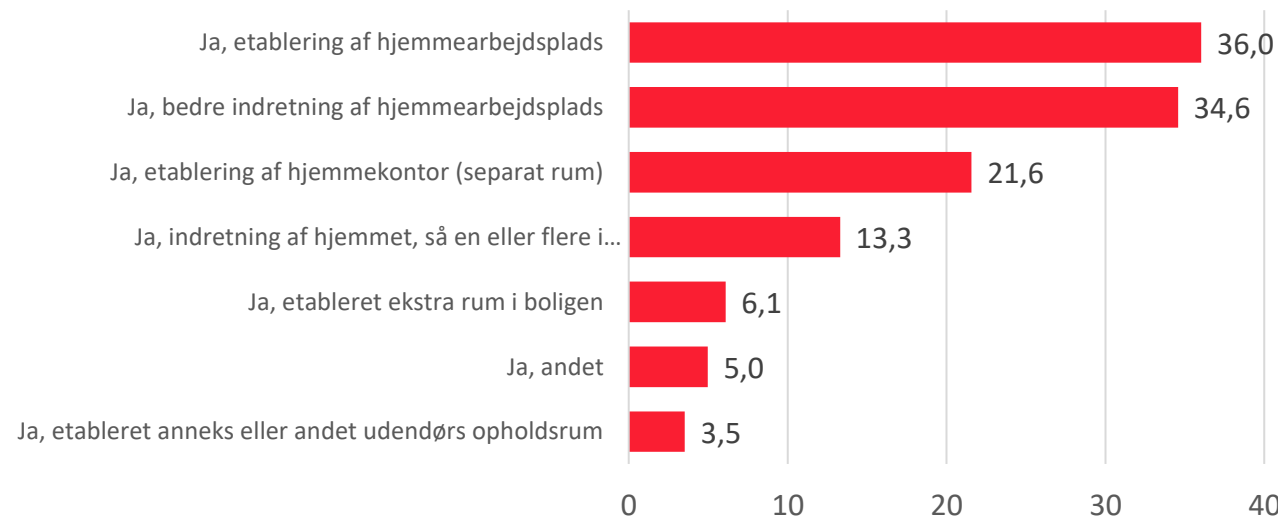
Base: arbejder, n=3.984

Indretning af boligen under corona

- Blandt de danskere, der har foretaget ændringer af deres bolig, er hjemmearbejdspladsen ikke overraskende det tiltag, flest har foretaget
- Det er den yngre del af danskerne, der har sat gang i projekter. Blandt danskere under 40 år er det 42,6%, der har været aktive.

Har corona givet dig/husstanden anledning til indrette din/jeres bolig så den bedre kan imødekomme nye behov?

(Tal i pct.)

Base: har indrettet, n=1.334

Har du sat gang i projekter i din primære bolig og have, mens der har været corona, som du ellers ikke ville have sat gang i? Fordelt på alder. (Tal i procent, mulighed for flere svar)

	25-39 år	40-49 år	50-69 år	70+ år
Større projekter	18,8	12,8	7,5	3,8
Mindre projekter	26,5	22,9	14,6	8,8
Nej, har ikke igangsat projekter pga. corona	57,4	66,9	79,6	87,9

Base: 7.128

Indretning af boligen under corona

Har corona givet dig/husstanden anledning til indrette din/jeres bolig så den bedre kan imødekomme nye behov?
Fordelt på hjemmearbejde. Tal i pct.

	Jeg har primært arbejdet hjemme	Halvdelen af tiden har jeg arbejdet hjemme den anden halvdel	Jeg har primært arbejdet på min arbejdsplads
Ja, etablering af hjemmekontor (separat rum)	25,9	14,9	20,4
Ja, etablering af hjemmearbejdsplads	44,8	36,6	26,6
Ja, bedre indretning af hjemmearbejdsplads	38,2	35,8	29,6
Ja, indretning af hjemmet, så en eller flere i husstanden kan være i isolation	5,6	20,4	20,8
Ja, etableret ekstra rum i boligen	3,1	9,9	6,1
Ja, etableret anneks eller andet udendørs opholdsrum	2,2	3,8	4,5
Ja, andet	2,6	1,2	6,7

- Gruppen af danskere der har arbejdet hjemme under corona-krisen har i højere grad end dem, der primært har arbejdet på deres arbejdsplads indrettet i boligen, så den kan opfylde kravene til et hjemmekontor

Om Videncentret Bolius

Videncentret Bolius er ikke-kommerciel, ejet af den filantropiske forening Realdania. Når vi rådgiver danskerne, taler med pressen og udgiver indhold om boligen på vores platforme, er det derfor 100% uvildigt.

Om Realdania

Realdania er en filantropisk forening med omkring 165.000 medlemmer. Vi arbejder almennyttigt og almenvelgørende ved at støtte projekter over hele landet, som samlet set gavner alle i Danmark. De penge, vi deler ud til projekter, kommer fra afkastet af vores investeringsformue.